

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 12/16

Luksemburg, 4 lutego 2016 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawach C-165/14 Alfredo Rendón Marín /
Administración del Estado i C-304/14 Secretary of State for the Home
Department / CS

Zdaniem rzecznika generalnego Macieja Szpunara, obywatela państwa niebędącego członkiem UE, sprawującego wyłączną opiekę nad małoletnim obywatelem UE, nie można wydalic z państwa członkowskiego lub odmowic mu zezwolenia na pobyt wyłącznie z powodu jego uprzedniej karalności

Środek w postaci wydalenia może zostać zastosowany wyłącznie pod warunkiem, że będzie on uzasadniony i oparty na nadrzędnych względach bezpieczeństwa publicznego, jak również na indywidualnym zachowaniu obywatela państwa niebędącego członkiem UE, przy czym zachowanie to powinno stanowić zagrożenie rzeczywiste, aktualne i wystarczająco poważne

Traktat FUE stanowi, że każda osoba mająca obywatelstwo państwa członkowskiego jest obywatelem Unii i ma prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich.

Dwoje obywateli państw trzecich otrzymało, z powodu uprzedniej karalności, odpowiednio odmowę zezwolenia na pobyt oraz decyzję o wydaleniu wydane przez organy państw członkowskich zamieszkania i obywatelstwa ich małoletnich dzieci, nad którymi sprawują opiekę i które posiadają obywatelstwo Unii. A. Rendón Marín jest ojcem sprawującym wyłączną opiekę nad synem posiadającym obywatelstwo hiszpańskie i córką posiadającą obywatelstwo polskie. Oboje małoletnie dzieci zawsze mieszkały w Hiszpanii (sprawa C-165/14). CS natomiast ma syna posiadającego obywatelstwo brytyjskie, który zamieszkuje wraz z nią w Zjednoczonym Królestwie i nad którym sprawuje ona wyłączną opiekę (sprawa C-304/14).

Zwraca się uwagę mediów na okoliczność, że sąd brytyjski, który skierował sprawę C-304/14, mając na względzie ochronę interesów dziecka CS, utajnił postanowieniem tożsamość stron.

Tribunal Supremo (sąd najwyższy Hiszpanii) oraz Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) London (wydział ds. imigracji i azylu sądu wyższego w Londynie, Zjednoczone Królestwo) zwróciły się do Trybunału z pytaniem, jaki wpływ może mieć uprzednia karalność na uznanie prawa pobytu na podstawie prawa Unii.

W dzisiejszej opinii rzecznik generalny Maciej Szpunar podkreślił przede wszystkim, że dyrektywa w sprawie swobodnego przemieszczania się i pobytu obywateli Unii i członków ich rodzin na terytorium państw członkowskich¹ ma zastosowanie do sytuacji A. Rendóna Marína i jego córki, posiadającej obywatelstwo polskie, lecz nie ma zastosowania do sytuacji A. Rendóna Marína i jego syna, posiadającego obywatelstwo hiszpańskie ani do sytuacji CS i jej syna, posiadającego obywatelstwo brytyjskie. Dyrektywa ma bowiem zastosowanie do obywateli Unii i do członków ich rodzin, którzy udają się lub przebywają na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo, którego obywatelstwo posiadają. Tymczasem ani dzieci A. Rendóna Marína, będące obywatelami hiszpańskim i polskim, ani dziecko CS, będące obywatelem brytyjskim, nie przekroczyły granicy. Zdaniem rzecznika generalnego stosowanie dyrektywy polega jedynie na tym, że pozwala ona A. Rendónowi Marínowi na przebywanie w Hiszpanii (przyjmującym państwie członkowskim) wraz z

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158, s. 77 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 5, t. 5, s. 46).

córką – Polką (małym dzieckiem będącym małoletnim obywatelem innego państwa członkowskiego), nad którym rzeczywiście sprawuje on opiekę.

Rzecznik generalny przedstawił pogląd, że **prawo pobytu, z którego A. Rendón Marín korzysta na podstawie dyrektywy dzięki córce, nie może zostać ograniczone na mocy przepisu krajowego, który uzależnia w sposób automatyczny uzyskanie zezwolenia na pobyt od braku uprzedniej karalności w Hiszpanii lub w krajach, w których wcześniej przebywał.** Taka automatyczna odmowa nie respektuje bowiem zasady proporcjonalności ani nie pozwala na dokonanie oceny, czy indywidualne zachowanie danej osoby stanowi ewentualnie aktualne zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego. Prawo Unii **stoi więc na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które przewiduje automatyczną odmowę udzielenia zezwolenia na pobyt obywatelowi państwa trzeciego, rodzicowi małoletniego obywatela Unii, które jest na jego utrzymaniu i zamieszkuje z nim w państwie przyjmującym, wyłącznie z powodu jego uprzedniej karalności.**

Rzecznik generalny uznał, że w świetle orzecznictwa Trybunału² dzieciom A. Rendona Marína i dziecku CS przysługuje, z tytułu posiadania przez nie obywatelstwa państwa członkowskiego, status obywatela Unii, co daje im prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium Unii. **Każde ograniczenie tego prawa wchodzi zatem w zakres stosowania prawa Unii, stojącego na przeszkodzie przepisom, których skutkiem byłoby pozbawienie obywateli Unii skutecznego korzystania z istoty praw przyznanych traktatem. W rozpatrywanych sytuacjach dzieci mogą zostać faktycznie zmuszone do towarzyszenia każdemu swojemu rodzicowi w razie jego wydalenia, jako że zostały one powierzone ich wyłącznej opiece. Dzieci powinny więc opuścić terytorium Unii, co pozbawiłoby je skutecznego korzystania z istoty praw, jakie przyznaje im przecież ich status obywateli Unii.** W celu ochrony interesu tych dzieci rodzicom znajdującym się w takiej sytuacji przyznano pochodne prawo pobytu. Prawo to wynika bezpośrednio z traktatu FUE. Orzecznictwo dotyczące środków w postaci wydalenia stosowanych wobec *obywateli państwa członkowskiego*, wobec których zapadły wyroki skazujące, rzecznik generalny stosuje tu w drodze analogii, jako że A. Rendón Marín i CS sami nie są obywatelami Unii, lecz obywatelami państw trzecich będącymi członkami rodziny obywatela Unii. Zgodnie z tym orzecznictwem pojęcia porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego powinny być rozumiane ściśle. Rzecznik generalny nie uważa za dopuszczalne, żeby ograniczenia takiego prawa ze względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego różniły się w zależności od tego, czy prawo to wynika z traktatu czy dyrektywy.

Rzecznik generalny wywiódł stąd, że **traktat FUE stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które ustanawia automatyczną odmowę przyznania zezwolenia na pobyt obywatelowi państwa trzeciego, rodzicowi małoletnich obywateli Unii znajdujących się pod jego wyłączną opieką, z uwagi na to, że był on uprzednio karany, jeżeli wspomniana odmowa skutkuje tym, że dzieci musiałyby więc opuścić terytorium Unii.**

Rzecznik generalny zbadał na koniec wyjątek porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego podniesiony przez rząd Zjednoczonego Królestwa w celu uzasadnienia decyzji o wydaleniu CS. W myśl tej decyzji kryminalne zachowanie CS stanowi oczywiste zagrożenie dla poszanowania spójności społecznej i wartości społeczeństwa tego państwa członkowskiego, a zatem i jego uzasadnionego interesu. Rzecznik generalny uznał, że **prawo Unii co do zasady stoi na przeszkodzie wydaleniu, lecz w wyjątkowych okolicznościach środek taki może zostać zastosowany**, pod warunkiem że środek ten respektuje zasadę proporcjonalności i opiera się na indywidualnym zachowaniu danej osoby (zachowaniu, które musi stanowić rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie podstawowego interesu społecznego), jak również na nadrzędnych względach bezpieczeństwa publicznego.

² W szczególności wyroki Trybunału z dnia 19 października 2004 r., *Zhu i Chen* (C-200/02, zob. również [komunikat prasowy nr 84/04](#)), z dnia 2 marca 2010 r., *Rottmann* (C-135/08, zob. również [komunikat prasowy nr 15/10](#)) i z dnia 8 marca 2011 r., *Ruiz Zambrano* (C-34/09, zob. również [komunikat prasowy nr 16/11](#)).

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny tekst opinii ([C-165/14](#), [C-304/14](#)) jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793